

Ministru kabineta noteikumi Nr. 673

Rīgā 2019. gada 17. decembrī (prot. Nr. 59 47. §)

**Atbilstības novērtēšanas institūciju novērtēšanas,
akreditācijas un uzraudzības noteikumi**

Izdoti saskaņā ar likuma "Par atbilstības novērtēšanu" 13. panta pirmo daļu un Vides aizsardzības likuma 39. panta ceturto daļu

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. jomas, kurās nacionālā akreditācijas institūcija valsts aģentūra "Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs" (turpmāk – aģentūra) novērtē, akreditē un uzrauga atbilstības novērtēšanas institūcijas;
- 1.2. kārtību, kādā aģentūra organizē atbilstības novērtēšanas institūciju novērtēšanu, akreditāciju un uzraudzību, tai skaitā vides verificētāju akreditāciju un to darbības uzraudzību;
- 1.3. akreditācijas komisijas sastāvu, kompetenci un lēmumu pieņemšanas kārtību;
- 1.4. akreditēto atbilstības novērtēšanas institūciju sarakstā iekļaujamo informāciju;
- 1.5. akreditācijas zīmes paraugu;
- 1.6. kārtību, kādā izveido un uztur vides verificētāju reģistru.

2. Aģentūra novērtē, akreditē un uzrauga atbilstības novērtēšanas institūcijas (turpmāk – institūcijas), kas darbojas šādās jomās:

- 2.1. inspicēšana;
- 2.2. pārvaldības sistēmu sertificēšana;
- 2.3. personu sertificēšana;
- 2.4. testēšana un kalibrēšana;
- 2.5. medicīnas laboratoriskie izmeklējumi;
- 2.6. produktu sertificēšana;

- 2.7. vides verificēšana;
- 2.8. prasmes pārbaūžu organizēšana;
- 2.9. validēšana un verificēšana.

3. Aģentūra institūcijas, kas darbojas šo noteikumu 2. punktā minētajās jomās, novērtē, akreditē un uzrauga:

3.1. reglamentētajā sfērā – saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Regulu (EK) Nr. 765/2008, ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93 (turpmāk – regula Nr. 765/2008), un normatīvajiem aktiem par atbilstības novērtēšanu;

3.2. nereglamentētajā sfērā – saskaņā ar regulu Nr. 765/2008.

2. Kārtība, kādā aģentūra organizē atbilstības novērtēšanas institūciju novērtēšanu, akreditāciju un uzraudzību

2.1. Novērtēšanas, akreditācijas un uzraudzības procesa vispārīgā kārtība

4. Aģentūra novērtēšanas procesu un akreditēto institūciju uzraudzību organizē atbilstoši metodikai un procedūrām, kas izstrādātas saskaņā ar regulu Nr. 765/2008 noteiktajām prasībām un publicētas aģentūras tīmekļvietnē.

5. Institūcijas novērtēšanas, akreditācijas un uzraudzības ietvaros iesniedz aģentūrā dokumentus, kas reglamentētajā sfērā apliecina institūcijas atbilstību regulā Nr. 765/2008 un normatīvajos aktos par atbilstības novērtēšanu noteiktajām prasībām vai nereglamentētajā sfērā – atbilstību regulā Nr. 765/2008 noteiktajām prasībām.

6. Institūciju novērtēšanu veic aģentūras izveidota novērtēšanas grupa, kuras sastāvā tiek iekļauti aģentūras vadošie vērtētāji, tehniskie eksperti vai tehniskie vērtētāji ar atbilstošu kompetenci attiecīgajā jomā, ja dalība institūcijas novērtēšanas procesā nerada interešu konfliktu.

7. Aģentūra institūcijas novērtēšanas, akreditācijas un uzraudzības procesā piesaista tehniskos ekspertus un tehniskos vērtētājus. Tehniskie eksperti un tehniskie vērtētāji:

7.1. izskata institūciju iesniegtos dokumentus;

7.2. reglamentētajā sfērā novērtē institūcijas atbilstību regulā Nr. 765/2008 un normatīvajos aktos par atbilstības novērtēšanu noteiktajām prasībām;

7.3. nereglamentētajā sfērā novērtē institūcijas atbilstību regulā Nr. 765/2008 noteiktajām prasībām;

7.4. sagatavo un iesniedz vērtējumu par institūcijas atbilstību šo noteikumu prasībām;

7.5. sūdzību izskatīšanas gadījumā pēc aģentūras pieprasījuma sniedz aģentūrai informāciju par novērtēto institūciju.

8. Aģentūra savā tīmekļvietnē izveido un uztur akreditēto institūciju sarakstu un vides verificētāju reģistru. Reģistrā norāda šādu informāciju:

8.1. institūcijas akreditācijas numurs;

8.2. institūcijas nosaukums, juridiskā adrese un faktiskās darbības vietas adrese;

8.3. institūcijas aktuālā akreditācijas joma;

8.4. akreditācijas termiņš;

8.5. akreditācijas apturēšanas termiņš.

2.2. Akreditācijas pieteikuma iesniegšanas kārtība

9. Lai saņemtu akreditāciju vai veiktu izmaiņas akreditētajā sfērā, institūcija iesniedz aģentūrā iesniegumu un visus novērtēšanai nepieciešamos šo noteikumu 5. punktā minētos dokumentus.

10. Ja institūcija nav iesniegusi visus šo noteikumu 5. punktā minētos dokumentus, aģentūra lūdz iesniegt trūkstošo informāciju, norādot termiņu dokumentu iesniegšanai.

11. Iesniedzot aģentūrā šo noteikumu 9. punktā minēto iesniegumu un tam pievienotos dokumentus papīra formā, institūcija tos iesniedz arī elektroniskā datu nesējā.

12. Pēc visu šo noteikumu 9. punktā minēto dokumentu saņemšanas aģentūra attiecībā uz sākotnējo akreditāciju slēdz ar institūciju līgumu par akreditācijas procesu.

13. Aģentūra neuzsāk institūciju novērtēšanas procesu, ja ir spēkā kāds no šādiem apstākļiem:

13.1. institūcija nav iesniegusi šo noteikumu 10. punktā minēto informāciju aģentūras noteiktajā termiņā;

13.2. institūcija nav veikusi samaksu par attiecīgo novērtēšanas procedūru.

2.3. Institūciju novērtēšanas kārtība

14. Aģentūra informē attiecīgo institūciju par novērtēšanas plānu un šo noteikumu 6. punktā minēto novērtēšanas grupas sastāvu. Institūcija triju darbdienu laikā var izteikt noraidījumu tehniskajiem ekspertiem vai tehniskajiem vērtētājiem, iesniedzot aģentūrā pamatotu iesniegumu, norādot katra noraidītā eksperta vai tehniskā vērtētāja noraidījuma iemeslus. Aģentūra izvērtē institūcijas sniegto informāciju un, ja nepieciešams, apstiprina citus ekspertus vai tehniskos vērtētājus.

15. Šo noteikumu 6. punktā minētā novērtēšanas grupa institūcijas novērtēšanu veic saskaņā ar šo noteikumu 14. punktā minēto novērtēšanas plānu.

16. Aģentūra institūcijas novērtēšanu veic ārpus šo noteikumu 14. punktā minētā novērtēšanas plāna šādos gadījumos:

16.1. tās rīcībā ir informācija par neatbilstībām akreditētas institūcijas darbībā. Šādā gadījumā vizīte ar institūciju nav iepriekš jāaskaņo un aģentūra atbilstoši nepieciešamībai var pieaicināt tirgus uzraudzības iestādes pārstāvi;

16.2. institūcija ir izteikusi lūgumu veikt izmaiņas tās akreditācijas sfērā;

16.3. institūcija ir informējusi par izmaiņām tās darbībā, kas reglamentētajā sfērā var ietekmēt tās atbilstību regulā Nr. 765/2008 un normatīvajos aktos par atbilstības novērtēšanu noteiktajām prasībām vai nereglamentētajā sfērā – tās atbilstību regulā Nr. 765/2008 noteiktajām prasībām, un ja šo ietekmi uz akreditācijas statusu nav iespējams novērtēt, neapmeklējot institūciju;

16.4. institūcija ir informējusi aģentūru par izmaiņām tās akreditācijas sfērā iekļautajās metodēs vai procedūrās;

16.5. ja nepieciešams apmeklēt institūciju, lai pārliecinātos par tās atbilstību reglamentētajā sfērā regulā Nr. 765/2008 un normatīvajos aktos par atbilstības novērtēšanu noteiktajām prasībām vai nereglamentētajā sfērā – regulā Nr. 765/2008 noteiktajām prasībām.

17. Šo noteikumu 6. punktā minētā novērtēšanas grupa izvērtē institūcijas iesniegumu un tam pievienotos dokumentus, apmeklē institūciju tās darbības vietās, novērtē institūcijas veikto praktisko darbību, sagatavo novērtēšanas pārskatu un ziņo akreditācijas komisijai par institūcijas atbilstību regulā Nr. 765/2008 un normatīvajos aktos par atbilstības novērtēšanu noteiktajām prasībām reglamentētajā sfērā vai atbilstību regulā Nr. 765/2008 noteiktajām prasībām nereglamentētajā sfērā. Aģentūrai ir tiesības neapmeklēt institūciju tās darbības vietās, ja izmaiņas akreditācijas sfērā neietekmē institūcijas spēju veikt atbilstības novērtēšanas darbības.

2.4. Akreditēto institūciju darbības uzraudzības kārtība

18. Akreditējot institūciju, aģentūra sagatavo akreditācijas apliecību un tās pielikumu un izstrādā novērtēšanas programmu visam akreditācijas ciklam. Akreditācijas cikla ietvaros reglamentētajā sfērā aģentūra novērtē institūcijas atbilstību regulā Nr. 765/2008 un normatīvajos aktos par atbilstības novērtēšanu noteiktajām prasībām vai nereglamentētajā sfērā – atbilstību regulā Nr. 765/2008 noteiktajām prasībām visās darbības vietās un visā akreditācijas sfērā.

19. Institūcijas akreditācijas sfēras, darbības vietu, personāla vai citu izmaiņu gadījumā, kas reglamentētajā sfērā var ietekmēt institūcijas atbilstību regulā Nr. 765/2008 un normatīvajos aktos par atbilstības novērtēšanu noteiktajām prasībām vai nereglamentētajā sfērā – institūcijas atbilstību regulā Nr. 765/2008 noteiktajām prasībām, aģentūra veic nepieciešamās izmaiņas šo noteikumu 18. punktā minētajā novērtēšanas programmā.

20. Aģentūra uzrauga akreditēto institūciju darbību, ne retāk kā reizi gadā veicot plānotās uzraudzības darbības atbilstoši šo noteikumu 14., 15. un 17. punktam un 18. punktā minētajai novērtēšanas programmai.

21. Institūcija pēc aģentūras pieprasījuma tās noteiktajā termiņā iesniedz visus uzraudzībai nepieciešamos šo noteikumu 5. punktā minētos dokumentus, nodrošinot iespēju veikt novērtēšanu institūcijas darbības vietās un novērot institūcijas veikto praktisko darbību klātienē.

22. Ja akreditēta sertificēšanas institūcija pārtrauc akreditētu pakalpojumu sniegšanu, tā rakstveidā informē visas personas vai komersantus, kurām tā izsniegusi sertifikātu, un, ja iespējams, nodod sertifikācijas lietas tai akreditētajai sertificēšanas institūcijai, kurā sertificētā persona vai komersants nolēmis pārreģistrēties.

23. Jaunā akreditētā sertificēšanas institūcija izsniedz sertificētajai personai vai komersantam atbilstošu sertifikātu, par sertifikāta derīguma termiņu norādot sertificētajai personai vai komersantam iepriekš izsniegtajā sertifikātā norādīto sertifikāta darbības sākuma un beigu termiņu.

24. Sertificēšanas institūcijai, kura pārtraukusi akreditēto pakalpojumu sniegšanu, izsniegtais sertifikāts ir spēkā līdz dienai, kad sertificētā persona vai komersants saņem jaunās akreditētās sertificēšanas institūcijas izsniegto sertifikātu, bet ne ilgāk kā trīs mēnešus no dienas, kad saņemta sertificēšanas institūcijas informācija par to, ka tā pārtrauc akreditētu pakalpojumu sniegšanu.

25. Šo noteikumu 22.–24. punktā minētā kārtība nav attiecināma uz tām akreditētajām sertificēšanas institūcijām, kurām prasības attiecībā uz sertificēto personu lietu nodošanu noteiktas attiecīgās nozares reglamentējošajos normatīvajos aktos.

3. Akreditācijas komisijas sastāvs, kompetence un lēmumu pieņemšanas kārtība

26. Akreditācijas komisijas sastāvā iekļauj komisijas priekšsēdētāju ar kompetenci vērtējamā jomā un aģentūras vadošo vērtētāju, kurš nav piedalījies attiecīgās institūcijas novērtēšanas procesā.

27. Akreditācijas komisija akreditācijas lēmuma pieņemšanas procesā var pieaicināt institūciju, par kuras novērtēšanas rezultātiem tiek pieņemts lēmums, novērtēšanas procesā iesaistītos tehniskos ekspertus un tehniskos vērtētājus, kā arī neatkarīgus ekspertus, kuri piedalās komisijas darbā ar padomdevēja tiesībām.

28. Akreditācijas komisija:

28.1. izskata institūcijas novērtēšanas dokumentus;

28.2. iepazīstas ar vadošā vērtētāja ziņojumu par institūcijas novērtēšanas gaitu;

28.3. izvērtē vadošā vērtētāja rekomendācijas pamatotību.

29. Pamatojoties uz novērtēšanas rezultātiem, aģentūra:

29.1. piešķir vai saglabā akreditāciju reglamentētajā sfērā, ja institūcija atbilst regulā Nr. 765/2008 un normatīvajos aktos par atbilstības novērtēšanu noteiktajām prasībām, vai nereglamentētajā sfērā, ja institūcija atbilst regulā Nr. 765/2008 noteiktajām prasībām;

29.2. nepiešķir akreditāciju reglamentētajā sfērā, ja institūcija neatbilst regulā Nr. 765/2008 un normatīvajos aktos par atbilstības novērtēšanu noteiktajām prasībām, vai nereglamentētajā sfērā, ja institūcija neatbilst regulā Nr. 765/2008 noteiktajām prasībām;

29.3. sašaurina akreditācijas sfēru, ja institūcija ir izteikusi šādu lūgumu.

30. Ja institūcija novērtēšanas procesā nav iesniegusi šo noteikumu 5. punktā minētos dokumentus vai tā neievēro akreditācijas noteikumus un akreditācijas komisija tādēļ nevar veikt tās novērtēšanu un pieņemt lēmumu par institūcijas akreditāciju, akreditācijas komisija pieņem lēmumu par akreditācijas procesa izbeigšanu. Akreditācijas process tiek izbeigts, arī ja aģentūras rīcībā ir pārbaudāmi pierādījumi par institūcijas veiktām krāpnieciskām darbībām, nepatiesas informācijas sniegšanu vai informācijas slēpšanu, kas saistīta ar akreditācijas statusu.

31. Aģentūra pēc lēmuma spēkā stāšanās savā tīmekļvietnē publicē informāciju atbilstoši šo noteikumu 8. punktam.

32. Akreditācijas zīmes paraugs, ko lieto institūcijas, ir noteikts šo noteikumu pielikumā.

4. Noslēguma jautājumi

33. Šo noteikumu 32. punktā minētā prasība attiecībā uz akreditācijas zīmes lietošanu stājas spēkā 2020. gada 1. jūnijā. Līdz 2020. gada 31. maijam attiecībā uz akreditācijas zīmes lietošanu piemēro Ministru kabineta 2008. gada 16. decembra noteikumos Nr. 1059 "Noteikumi par atbilstības novērtēšanas institūciju novērtēšanu, akreditāciju un uzraudzību" minētās prasības.

34. Institūcijas, kas akreditētas atbilstoši Ministru kabineta 2008. gada 16. decembra noteikumiem Nr. 1059 "Noteikumi par atbilstības novērtēšanas institūciju novērtēšanu, akreditāciju un uzraudzību", atbilst šo noteikumu prasībām.

35. Noteikumi stājas spēkā 2020. gada 1. janvārī.

Ministru prezidents A. K. Kariņš

Akreditācijas zīme

EN ISO/IEC XXXXX

W-YYY

1. Akreditācijas zīmi veido akreditācijas logo, standarta numurs un institūcijas numurs.
2. Akreditācijas logo:
  - 2.1. izmēri (ieteicami A4 formāta lapai) – augstums 10 mm, platums 15 mm;
  - 2.2. viena no šādām krāsām:
    - 2.2.1. melna;
    - 2.2.2. tumši zilās un gaiši zilās krāsas salikums:
      - 2.2.2.1. T burts un zvaigznes – *Pantone* 5415C krāsu skalā;
      - 2.2.2.2. pārējā logo daļa – *Pantone* 654C krāsu skalā.
3. Standarta numurs, atbilstoši kuram institūcija ir akreditēta.
4. Institūcijas akreditācijas numuru veido:
  - 4.1. W – attiecīgs atbilstības novērtēšanas institūcijas apzīmējums:
    - 4.1.1. T – testēšanas laboratorijai;
    - 4.1.2. K – kalibrēšanas laboratorijai;
    - 4.1.3. S1 – produktu sertificēšanas institūcijai;
    - 4.1.4. S2 – pārvaldības sistēmu sertificēšanas institūcijai;
    - 4.1.5. S3 – personu sertificēšanas institūcijai;
    - 4.1.6. I – inspicēšanas institūcijai;
    - 4.1.7. LV–V – vides verificētājam;
    - 4.1.8. M – medicīnas laboratorijai;
    - 4.1.9. GHG – validēšanas un verificēšanas institūcijai;
    - 4.1.10. PTP – prasmes pārbaūžu organizatoriem;
  - 4.2. YYY – institūcijas akreditācijas reģistrācijas numurs.

